

1. Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΤΟΥ ΜΠΕΛΕΡΗ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ ΣΤΑ ΔΥΤΙΚΑ...

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ... 17/08/2023 Ημ. Αποδελτίωσης: ... 17/08/2023

Σελίδα: 7

Innews ΑΕ - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ

ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΧΡΗΣΤΙΔΗ

Η σύλληψη του Μπελέρη και η πολιτική της Αθήνας στα Δυτικά Βαλκάνια

Η σύλληψη και η συνεχιζόμενη κράτηση του Φρέντι Μπελέρη από τις αλβανικές Αρχές έχουν πυροδοτήσει μια νέα κρίση στις ελληνοαλβανικές σχέσεις. Η Αθήνα ξεκαθαρίζει ότι η κράτηση του Μπελέρη θα έχει επιπτώσεις στην ευρωπαϊκή πορεία της Αλβανίας. Τα Τίρανα καταδικάζουν την «ελληνική ανάμειξη» στο έργο της αλβανικής Δικαιοσύνης. Αυτή τη στιγμή είναι σαφές ότι οι προσπάθειες της Αθήνας, διπλωματικές και μη, για επίλυση της κρίσης έχουν αποτύχει. Και η ένταση που έχει προκληθεί θα μπορούσε να επηρεάσει και άλλα διμερή ζητήματα. Όπως το ζήτημα της οριοθέτησης των ελληνοαλβανικών θαλάσσιων συνόρων.

Όπου δεν είναι καθόλου σαφές τι ακριβώς γίνεται με τις συνομιλίες των δύο πλευρών για την υπογραφή του σχετικού συνυποσχετικού και την παραπομπή του θέματος στη Χάγη (έχουν ξεκινήσει; Σε ποιο σημείο βρίσκονται;). Η ιστορία ωστόσο των τελευταίων 30 ετών στις ελληνοαλβανικές σχέσεις δείχνει ότι πέρα από τις περιοδικές κρίσεις (οι οποίες μπορεί να είναι και πολύ σοβαρές, όπως αυτή του 1994) δεν είναι και καταδικασμένες να βρίσκονται σε ένα αδιέξοδο τέλμα. Οι δύο πλευρές μπορούν να βρискουν λύσεις σε προβλήματα. Όπως το 1996 με την υπογραφή της συνθήκης καλής γειτονίας. Η αμοιβαία έλλειψη εμπιστοσύνης παραμένει ίσως το σοβαρότερο πρόβλημα. Όπως και η προσπάθεια, εκατέρωθεν, εσωτερικής εκμετάλλευσης των προβλημάτων που υπάρχουν.

Η κρίση στις ελληνοαλβανικές σχέσεις επαναφέρει στο προσκήνιο τον προβληματισμό για τη γενικότερη πολιτική της Αθήνας στα Δυτικά Βαλκάνια. Έχει συγκροτημένη πολιτική η Αθήνα, πέρα από την, σ' επίπεδο διακνήρυξεων, στήριξη της ευρωπαϊκής της πορείας; Δυσκολεύεται κανείς να καταλάβει. Από τις δύο όμορες χώρες των Δυτικών Βαλκανίων, οι σχέσεις με την Αλβανία δοκιμάζουν την ικανότητα χάραξης πολιτικής από την Αθήνα. Η εικόνα είναι σαφώς καλύτερη στην περίπτωση της Βόρειας Μακεδονίας.

Και εκεί ωστόσο, ενώ η κυβέρνηση «σεβάστηκε» τη Συμφωνία των Πρεσπών, επέλεξε συνειδητά να αγνοήσει πλήρως την ευκαιρία να οικοδομήσει μια στρατηγικού χαρακτήρα, στενή σχέση με τη χώρα, κάτι που ρητώς προβλεπόταν στη Συμφωνία των Πρεσπών, αλλά και που επεδίωκαν τα Σκόπια. Με δεδομένο το πολιτικό κλίμα στη γειτονική χώρα και την επερχόμενη πολιτική ήττα των Σοσιαλδημοκρατών, πρόκειται σαφώς για μια χαμένη ευκαιρία. Βορειότερα, με το Κόσοβο οι σχέσεις της Ελλάδας βρίσκονται σε μια ανοδική πορεία: οι πολιτικές επαφές έχουν πυκνώσει τα τελευταία χρόνια και αυτές χαρακτηρίζονται ως καλές.

Η Αθήνα ωστόσο αποφεύγει, σε τελική ανάλυση, να αντιμετωπίσει τις διμερείς σχέσεις με το Κόσοβο ως ένα αυτόνομο ζήτημα. Στο ζήτημα της αναγνώρισής του (που είναι και το κεντρικό άλλωστε) έχει κυριαρχήσει η λογική της αναμονής («ας τα βρουν πρώτα το Βελιγράδι και η Πρίστινα») και της αδράνειας (υπαγορευόμενη σε μεγάλο βαθμό από τους φόβους των ενδεχόμενων επιπτώσεων μιας αναγνώρισης στο Κυπριακό και τις ελληνοσερβικές σχέσεις).

Ο Γιώργος Χρηστίδης είναι καθηγητής στο Τμήμα Βαλκανικών, Σλαβικών και Ανατολικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας & Ερευντής της **ΕΛΙΑΜΕΠ**